

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและการเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (Correlation Research) โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์และทัศนคติต่อการให้บริการปรึกษากับพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาของครูและเพื่อศึกษาความสามารถในการพยากรณ์ร่วมกันของทัศนคติต่อการให้บริการปรึกษาและความฉลาดทางอารมณ์ที่มีต่อพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาของครู นอกจากนี้เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาครูที่ทำหน้าที่สอนในกลุ่มวิชาต่างกันและเพศต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดกาฬสินธุ์ ในปีการศึกษา 2544 จำนวน 379 คน การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) โดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. แบบสอบถามภูมิหลังและลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ ขนาดโรงเรียน วิชาที่สอนประจำหรือวิชาที่สอนมากที่สุด
2. แบบวัดทัศนคติต่อการให้บริการปรึกษา เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จากแนวคิดการให้บริการปรึกษาของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา
3. แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ นำมาจากแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ของกรมสุขภาพจิต
4. แบบวัดพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาของครู เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยใช้แนวคิดสัมพันธภาพและการให้บริการปรึกษาของครูที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ทักษะคิดต่อการให้บริการปรึกษาและความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ความฉลาดทางอารมณ์โดยรวมและองค์ประกอบด้านย่อยทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านดี เก่ง และ สุข มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ทักษะคิดต่อการให้บริการปรึกษาสามารถพยากรณ์พฤติกรรมการให้บริการปรึกษาของครู ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถทำนายได้ร้อยละ 13.5 ส่วนความฉลาดทางอารมณ์ไม่สามารถร่วมพยากรณ์พฤติกรรมการให้บริการปรึกษาของครูได้อย่างมีนัยสำคัญ
4. ความฉลาดทางอารมณ์ด้านสุขเป็นองค์ประกอบเดียวที่ร่วมกับทักษะคิดต่อการให้บริการปรึกษาของครู สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการให้บริการปรึกษาของครูได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถทำนายพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาของครูได้ร้อยละ 15.1 ส่วนด้านเก่งและดี ไม่สามารถร่วมพยากรณ์พฤติกรรมการให้บริการปรึกษาของครูได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
5. ครูเพศชายและเพศหญิงมีพฤติกรรมในการให้บริการปรึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาสูงกว่าเพศชาย
6. ครูที่สอนในกลุ่มวิชาที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยจะแยกอภิปรายตามสมมุติฐานดังนี้

สมมุติฐานข้อที่ 1 ทักษะคิดต่อการให้บริการปรึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาของครู สมมุติฐานที่ตั้งไว้ได้รับการยอมรับ

จากผลการวิจัยพบว่าทักษะคิดต่อการให้บริการปรึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาของครู โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .368 อธิบายได้ว่า หากครูมีทักษะคิดที่ดีต่อการให้บริการปรึกษา ก็มีแนวโน้มว่าจะมีพฤติกรรมการให้บริการปรึกษานักเรียนด้วย สันนิษฐานกับแนวคิดของ Triandis (1971 อ้างในอัมพร หะยาจันทาและคนอื่นๆ, 2536) ที่กล่าวว่าทักษะคิด เป็นความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ความคิดเห็นที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งภายหลังจากการได้รับประสบการณ์หรือได้รับอิทธิพลเรื่องนั้นๆ มาแล้วและเป็นสิ่งจูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่างๆ ต่อเรื่องนั้น สอดคล้องกับแนวคิดของ วิภาพร มาพบสุข (2543) ที่กล่าวว่าทักษะคิด เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้หรือการได้รับประสบการณ์ ทักษะคิดเป็นดัชนีชี้ทิศทางการแสดงพฤติกรรม ทักษะคิดโดยทั่วไปมี 2 ทิศทาง คือทักษะคิดในทางบวกทำให้คนมีแนวโน้มที่จะเข้าหาหรือสนับสนุนสิ่งนั้นและทักษะคิดในทางลบจะทำให้คนมีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยง

จากการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของทักษะคิดกับพฤติกรรมของมนุษย์นั้น พบผลการศึกษามากมาย ที่คล้ายคลึงกัน เช่น งานวิจัยของ Lipka and Sgood (1979 อ้างในจันทร์จิรา พลนงค์, 2544) ได้ทำการศึกษาทักษะคิดกับพฤติกรรมการทำงาน พบว่ากลุ่มครูที่มีพฤติกรรมการทำงานสูง มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูมากกว่ากลุ่มที่มีพฤติกรรมการทำงานตามปกติ เช่นเดียวกับการศึกษาวิจัยของเนาวลักษณ์ เรียวเรืองแสงกุล (2543) ที่ทำการศึกษาปัจจัยส่วนตัว การรับรู้ทางสังคมและจิตลักษณะ 5 ด้านกับพฤติกรรมการทำงานด้านสุขภาพในกลุ่มอาจารย์วิทยาลัยพระบรมราชชนกกับข้าราชการสาธารณสุขของศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ พบว่าในกลุ่มตัวอย่างทั้งสอง ผู้ที่มีเจตคติต่องานส่งเสริมสุขภาพดีจะมีพฤติกรรมการทำงานด้านส่งเสริมสุขภาพที่มีประสิทธิภาพสูงกว่ากลุ่มตรงข้ามอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และจากการศึกษาวิจัยของ สมใจ จิตพิทักษ์ (2532) พบว่า ทักษะคิดต่อการผลิตภาพการวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความสัมพันธ์กับการผลิตภาพการวิจัยของอาจารย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นอกจากนี้ ทรงวุฒิ ขวาทไทย (2541) พบว่าทักษะคิดต่อโรคเอดส์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้มีการศึกษาเกี่ยวกับทักษะคิดและพฤติกรรมการออกกำลังกาย เช่น จากการศึกษาของ อติศักดิ์ กรีเทพ (2543) พบว่าทักษะคิด

ต่อการออกกำลังกายและพฤติกรรมออกกำลังกายมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับกลาง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ นัยนา เทียงภักดี (2542) พบว่าทัศนคติต่อวิชาพลศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมออกกำลังกายของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนด้านอาชีวพยาบาล Keiser and Bickle (1980 อ้างใน เนาวลักษณ์ เรียวเรืองแสงกุล, 2543) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติกับพฤติกรรมการพยาบาลเบื้องต้นของพยาบาลในโรงพยาบาลทหารผ่านศึกที่เข้ารับการอบรมเรื่องการพยาบาลเบื้องต้น เป็นเวลาสองวันครึ่ง แล้ววัดทัศนคติและพฤติกรรมเกี่ยวกับการพยาบาลเบื้องต้น 2 ครั้ง ห่างกัน 3 เดือน พบว่าพยาบาลที่มีเจตคติเพิ่มมากขึ้นก็จะมีพฤติกรรมการพยาบาลเพิ่มมากขึ้น มากกว่าพยาบาลที่มีทัศนคติต่ำและพบว่าทัศนคติมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการพยาบาลเบื้องต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษางานวิจัย จะเห็นได้ว่าทัศนคติเป็นลักษณะสำคัญที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมหรือการแสดงของมนุษย์ ถ้าผลที่ได้ไม่มีความสัมพันธ์กันอาจเนื่องมาจากการวัดที่ไม่ตรงจุด (พรพิมล วรวิทย์พิพิพงค์, 2528) เมื่อวัดได้โดยตรงจุด เช่น วัดทัศนคติต่อการให้บริการปรึกษาโดยตรง ย่อมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาของครู โดยเมื่อครูมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาสูงขึ้น ย่อมมีการให้บริการปรึกษาสูงขึ้น เมื่อครูมีทัศนคติที่ดีต่อการให้บริการปรึกษาสำหรับนักเรียน ครูก็ย่อมมีความมุ่งมั่น ตั้งใจ พยายาม อุทิศแรงกาย แรงใจ เพื่อดำเนินการให้บริการปรึกษานักเรียนในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการศึกษาพบว่าทัศนคติต่อการให้บริการปรึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาของครู แสดงว่าบุคคลจะมีพฤติกรรมตามที่ตนมีทัศนคติที่ดีต่อ พฤติกรรมนั้น กล่าวได้ว่าครูที่มีทัศนคติที่ดีต่อการให้บริการปรึกษา มีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมในการให้บริการปรึกษาแก่นักเรียน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือรับผิดชอบควรให้การสนับสนุน ส่งเสริม กระตุ้นให้บุคลากรครูมีทัศนคติที่ดีต่อการให้บริการปรึกษานักเรียนในโรงเรียน ดำเนินการร่วมกับการจัดกิจกรรมหรือการอบรมต่างๆ ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการหรือหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ที่ต้องการให้บุคลากรครูในโรงเรียนปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ให้บริการปรึกษาแก่นักเรียนควบคู่ไปกับการปฏิบัติหน้าที่การสอนตามปกติ

สมมุติฐานข้อที่ 2 ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการให้บริการ ปรึกษาของครู

สมมุติฐานที่ตั้งไว้ได้รับการยอมรับ คือความฉลาดทางอารมณ์โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อแยกพิจารณาเป็นองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ ด้าน ดี เก่งและสุข พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ทั้ง 3 ด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาของครูอย่างมีนัยสำคัญ สมมุติฐานที่ตั้งไว้ได้รับการยอมรับ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ความฉลาดทางอารมณ์โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาของครู

ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาของครู อธิบายได้ว่า หากครูมีความฉลาดทางอารมณ์สูง จะมีพฤติกรรมการให้บริการปรึกษานักเรียนมาก ซึ่งลักษณะของผู้ให้บริการปรึกษา เช่น การยอมรับและความใส่ใจ เห็นใจ เข้าใจ ความรู้สึกของผู้มารับบริการปรึกษา มีความตั้งใจจริง ที่จะให้ความช่วยเหลือผู้ที่ความทุกข์ มีความวิตกกังวล (กรมสุขภาพจิต, 2544) โดยมีความสอดคล้องกับลักษณะของผู้ที่มีความฉลาดทางอารมณ์ ได้แก่ รู้เท่าทันภาวะอารมณ์ตน ควบคุมอารมณ์ ความรู้สึก การแสดงออกของตนเอง ได้ถูกกับกาลเทศะ ปรับตัวเองให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี มองโลกในแง่ดี มีความคิดริเริ่ม มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ตระหนักในความรู้สึกความต้องการของผู้อื่นได้ดี มีทักษะทางสังคมที่ดี เมื่อมีปัญหาสามารถแก้ไขจัดการให้ผ่านพ้นไปได้อย่างเหมาะสม ทั้งปัญหาความเครียดในใจหรือปัญหาที่เกิดจากการขัดแย้งกับผู้อื่น ความฉลาดทางอารมณ์เป็นความสามารถของบุคคลในการบริหารจัดการกับความสัมพันธ์ในงานและหน้าที่ของตนกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี (กรมสุขภาพจิต, 2543) จากผลการศึกษากล่าวได้ว่า ครูที่มีความฉลาดทางอารมณ์มาก จะมีพฤติกรรมในการให้บริการปรึกษานักเรียนมาก นั่นคือความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับการให้บริการปรึกษา
จิระวัฒน์ ปันนิตามัย (2542) ได้กล่าวถึงความฉลาดทางอารมณ์กับการทำงานว่า งานบางประเภทที่ต้องพบปะผู้คนมาก ลักษณะงานไม่มีแนวปฏิบัติหรือไม่มีโครงสร้างที่ตายตัว ลักษณะงานไม่เป็นทางการ ยืดหยุ่น ผู้ที่มีเชาว์อารมณ์สูงย่อมปฏิบัติงานลักษณะดังกล่าวได้อย่างมีความสุข ซึ่งการให้บริการปรึกษาก็สอดคล้องกับลักษณะดังกล่าว และจากการศึกษาวิจัยของ Mayer et.al. (1990) อ้างในสุภาพร พิสิฐวุฒินันท์ (2543) ได้ศึกษาการอ่านอารมณ์จากการมองภาพสิ่งเร้าซึ่งเป็นการ

วัดองค์ประกอบหนึ่งของความฉลาดทางอารมณ์ พบว่าการอ่านอารมณ์จากภาพ มีความสัมพันธ์กับความเข้าใจผู้อื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพการแสดงตัวและการแสดงความรู้สึกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.2 ความฉลาดทางอารมณ์ด้านดี เก่ง และด้านสุขมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมกาให้บริการปรึกษาของครู

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบความฉลาดทางอารมณ์ เป็นด้านย่อย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านดี เก่งและสุข พบว่าองค์ประกอบความฉลาดทางอารมณ์ทั้ง 3 ด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมกาให้บริการปรึกษาครู โดยอธิบายได้ดังนี้

2.2.1 ความฉลาดทางอารมณ์ด้านดีมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมกาให้บริการปรึกษาของครู

อธิบายได้ว่าเมื่อครูมีความฉลาดทางอารมณ์ด้านดีสูง ก็จะมีพฤติกรรมกาให้บริการปรึกษานักเรียนสูง โดยความฉลาดทางอารมณ์ด้านดีนั้น เป็นความสามารถอีกส่วนหนึ่งของมนุษย์ ที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้และเข้าใจอารมณ์ ความรู้สึกของตนเอง เป็นความสามารถในการควบคุมอารมณ์และความต้องการของตนเองได้อย่างเหมาะสม (กรมสุขภาพจิต, 2544) แม้ว่าบางครั้งผู้มารับบริการปรึกษาอาจจะมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ผู้ที่ทำหน้าที่ในการให้บริการปรึกษาต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการเห็นใจผู้อื่น ยอมรับและใส่ใจผู้รับบริการปรึกษาเหมือนยอมรับตนเอง เข้าใจและร่วมอารมณ์ แสดงออกถึงความอบอุ่น และมีความเป็นเพื่อนมนุษย์ มีความตั้งใจจริงที่จะให้ความช่วยเหลือ ไม่เสแสร้งและเปิดเผย (Georage and Cristian, 1995) อันจะเป็นแนวทางหนึ่งในการดำเนินการกับการให้บริการปรึกษาประสบผลสำเร็จ ทำให้ผู้มารับบริการปรึกษาเกิดความไว้วางใจได้และสามารถช่วยให้ผู้รับบริการปรึกษาสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับ แนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ครูที่จะทำหน้าที่ให้การปรึกษาได้ดี จะต้องเข้าใจธรรมชาติของนักเรียน โดยเฉพาะในการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการให้บริการปรึกษา ผู้ให้บริการปรึกษาจะต้องประกอบด้วยการมีสมาธิในขณะฟัง เข้าใจประเด็นการพูดของผู้พูดอย่างแท้จริง เข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้มารับการปรึกษาสามารถที่จะสื่อสารและถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด ของตนให้ผู้รับบริการปรึกษาทราบ นอกจากนี้ผู้ให้บริการปรึกษาต้องเป็นผู้ที่ รู้จักการให้ การรับ รู้จักการรับผิดชอบ การให้อภัย เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม อีกทั้งยังสามารถนำเอาพลังแห่งอารมณ์และความรู้สึกเหล่านั้นมาใช้ให้เป็นประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพในการให้บริการปรึกษาอันจะทำให้เกิดการพัฒนาด้านต่างๆ (ทศพร ประเสริฐสุข, 2542)

2.2.2 ความฉลาดทางอารมณ์ด้านเก่งมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาของครู จากการศึกษาจึงอธิบายได้ว่าหากครูมีความฉลาดทางอารมณ์ด้านเก่งสูง ครูจะมีพฤติกรรมการให้บริการปรึกษานักเรียนมาก ซึ่งความฉลาดทางอารมณ์ด้านเก่งนั้น เป็นความสามารถในการรู้จักและสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง รู้ศักยภาพของตนเอง สร้างขวัญและกำลังใจให้ตนเองได้ มีความมุ่งมั่นที่จะไปให้ถึงเป้าหมาย สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหา รับรู้และเข้าใจปัญหา มีขั้นตอนในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม มีความยืดหยุ่น รับรู้และเข้าถึงความรู้สึกและอารมณ์ของผู้อื่น สามารถจัดการบริหารอารมณ์ของตนได้อย่างเหมาะสม รู้จักเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น (กรมสุขภาพจิต, 2544) ในการให้บริการปรึกษานั้น ในบางครั้งผู้รับบริการอาจแสดงพฤติกรรมหรือวาทะที่ขัดแย้ง ก้าวร้าว ผู้ให้บริการก็อาจแสดงความคิดเห็นด้วยท่าทีที่ตรงและเป็นมิตร หรือแสดงความคิดเห็นเฉพาะที่จะเป็นประโยชน์ ถ้าเป็นความคิดที่แตกต่างไปก็ควรเสนอด้วยความนุ่มนวล และเป็นมิตร เป็นการแสดงถึงความใส่ใจความรู้สึกของผู้อื่น และเป็นผู้ที่มีความสามารถในการควบคุมดูแล ปรับท่าทีของตนเพื่อรักษาสัมพันธภาพที่ดี มีความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น อันเป็นหลักพื้นฐานเบื้องต้นที่สำคัญในการให้บริการปรึกษาที่ผู้ให้การปรึกษาควรยึดถือปฏิบัติ สำนักพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต (2544) ได้กล่าวถึงการสร้างสัมพันธภาพที่ดีเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นในการให้บริการปรึกษา เป็นสิ่งที่ทุกคนต้องการในการมีมิตรภาพ และ ศรีวรรณ จันทรวงศ์ (2543) กล่าวว่าสัมพันธภาพที่ดีจะกระตุ้นให้ผู้มารับบริการปรึกษา ได้สำรวจแนวความคิด ค่านิยมและพฤติกรรมต่างๆ ของตน ซึ่งผลการศึกษาจะนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงพฤติกรรม สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีคุณค่า

2.2.3 ความฉลาดทางอารมณ์ด้านสุขมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาของครู อธิบายได้ว่าครูมีความฉลาดทางอารมณ์ด้านสุขสูง ครูจะมีพฤติกรรมในการให้บริการปรึกษานักเรียนมาก ความฉลาดทางอารมณ์ด้านสุขเป็นความสามารถของบุคคลในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุข มีความภาคภูมิใจในตนเอง เห็นคุณค่าและเชื่อมั่นในตนเอง รู้จักมองโลกในแง่ดี มีอารมณ์ขัน พึงพอใจในชีวิต พอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ มีความสงบทางใจ มีกิจกรรมที่เสริมสร้างความสุข รู้จักผ่อนคลาย มีความสามารถในการจัดการกับอารมณ์ของบุคคล บุคคลที่มีลักษณะความฉลาดทางอารมณ์ด้านสุข จะเป็นบุคคลที่รับรู้ เข้าใจและจัดการกับความรู้สึกของตนเองได้ดี สามารถที่จะสร้างสรรค์งานใหม่ๆ อีกทั้งยังเป็นผู้ที่รับรู้ เข้าใจและจัดการกับความรู้สึกของตนเองได้ดี รวมทั้งเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น มีความสามารถในการ ควบคุมอารมณ์และแสดงออกได้อย่างเหมาะสม มีความกระตือรือร้น ต้องการที่จะช่วยเหลือผู้อื่น มีความต้องการให้ผู้อื่นมีความสุข (กรมสุขภาพจิต, 2544) จะเห็นได้ว่าลักษณะต่างๆ ที่กล่าวมาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของ

การมีสุขภาพที่ดี เป็นพื้นฐานของการมีความสุข และการมีสุขภาพจิตดี โดย Maslow (1954 อ้างในดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2531) ได้กล่าวถึงการมีสุขภาพจิตดีของบุคคลว่า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและมีส่วนช่วยพัฒนาสังคม สอดคล้องกับคำกล่าวของ นัยพินิจ คุชภักดี (2543) ที่กล่าวว่าเมื่อบุคคลมีความสุข สมควรจะยับยั้งอารมณ์และความรู้สึกด้านลบ ทำให้จิตใจเบิกบาน มีความกระตือรือร้น มองโลกในแง่ดี มีความพยายาม พร้อมทั้งจะทำประโยชน์เพื่อสังคม สำหรับการให้บริการปรึกษานั้นถือได้ว่าเป็นการทำประโยชน์เพื่อสังคม ช่วยพัฒนาคนให้สามารถพัฒนาได้เต็มศักยภาพ และเป็นการช่วยผู้อื่นให้มีความสุข ผู้ที่มีความฉลาดทางอารมณ์ด้านสุขจึงเป็นลักษณะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการให้บริการปรึกษา

สมมุติฐานข้อที่ 3 ทศนคติต่อการให้บริการปรึกษาและความฉลาดทางอารมณ์สามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมการให้บริการปรึกษาของครู

ผลการวิจัยยอมรับสมมุติฐานที่ตั้งไว้เพียงบางส่วน แยกอภิปรายเป็น 2 ส่วนดังนี้

3.1 ทศนคติต่อการให้บริการปรึกษาและความฉลาดทางอารมณ์ สามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมการให้บริการปรึกษาของครู

ผลการวิจัยพบว่าทศนคติต่อการให้บริการปรึกษาและความฉลาดทางอารมณ์ไม่สามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมการให้บริการปรึกษาของครู มีเพียงทศนคติต่อการให้บริการปรึกษา เพียงตัวแปรเดียวเท่านั้นที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการให้บริการปรึกษาของครูได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพยากรณ์ได้ร้อยละ 13.5 ($R^2 = .135$) ส่วนความฉลาดทางอารมณ์ไม่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการให้บริการปรึกษาของครู ซึ่งไม่ยอมรับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าทศนคติต่อการให้บริการปรึกษามีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์เกือบจะค่อนข้างสูง เนื่องมาจากว่าทศนคติต่อการให้บริการปรึกษามีลักษณะบางอย่างที่มีความคาบเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ แต่ทศนคติต่อการให้บริการปรึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการให้บริการปรึกษามากกว่าความฉลาดทางอารมณ์ จึงส่งผลให้ทศนคติต่อการให้บริการปรึกษาเข้าสู่สมการโดยไม่จำเป็นต้องมีความฉลาดทางอารมณ์เข้าร่วมด้วย อธิบายได้ว่าครูที่มีทศนคติที่ดีต่อการให้บริการปรึกษาจะมีพฤติกรรมให้บริการปรึกษานักเรียน ซึ่งพนาลัย อยู่สำราญ (2535) ได้กล่าวว่าการกระทำหรือพฤติกรรมของบุคคลย่อมมีสาเหตุหรือมีเหตุผลเสมอ อีกทั้งยังขึ้นอยู่กับอิทธิพลของทศนคติอีกด้วย ทศนคติมีส่วนสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมของบุคคล สนับสนุนคำกล่าวของ รุ่งกานต์ ฉัตรวีระชัยกิจ (2543) ที่กล่าวว่าการกระทำของเราส่วนใหญ่มักเกิดจากทศนคติของคนนั้นๆ ทศนคติจึงเปรียบเสมือนหางเสือเรือของพฤติกรรม

เป็นเครื่องควบคุมการกระทำของบุคคล สอดคล้องกับงานวิจัยต่างประเทศที่ พรพิมล วรวิมล พงศ์ (2528) ได้รวบรวมไว้ว่า เมื่อมีการวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมที่แสดงต่อสิ่งนั้นโดยตรงจะสามารถทำนายพฤติกรรมนั้นได้

ดังนั้นทัศนคติต่อการให้บริการปรึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของผู้ให้บริการปรึกษา ถ้าผู้ปฏิบัติมีทัศนคติที่ดีต่อการให้บริการปรึกษาก็ย่อมจะมีความสุขและเต็มใจที่จะให้บริการปรึกษาแก่ผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชีพครูที่ต้องให้การอบรมสั่งสอนความรู้ ต้องเกี่ยวข้องกับเด็ก ใกล้ชิดกับเด็ก ซึ่งทัศนคติต่อการบริการปรึกษาของครูนั้น เป็นการประเมินความรู้สึก ความคิดเห็นของครูว่าเป็นไปในทางบวกหรือลบมากน้อยเพียงใด ถ้าครูมีความเชื่อว่าการให้บริการปรึกษาแก่นักเรียนเป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์ และเต็มใจที่จะทำหน้าที่ให้บริการปรึกษา พร้อมทั้งจะให้บริการปรึกษาแก่นักเรียน ครูย่อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ในการให้บริการปรึกษาด้วยความยินดี ทัศนคติจึงมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการให้บริการปรึกษา ดังจะเห็นได้จากการศึกษาของ Karalakahana (1972 อ้างในวิไล แพงคำ, 2519) ที่ได้ศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบความมุ่งหวังของผู้ให้คำปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยผู้ให้คำปรึกษา อบรมผู้ที่จะออกไปเป็นผู้ให้คำปรึกษา 20 คน ให้การอบรมเกี่ยวกับพฤติกรรม ความรู้ในวิชาชีพและทัศนคติขั้นต่ำของผู้ให้การปรึกษาที่แยกทำงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่าผู้รับการอบรมมีทัศนคติอย่างน้อยในด้านการเต็มใจที่จะพูดคุยกับผู้ปกครอง ชอบและสนใจพูดคุยกับบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อเด็ก มีทัศนคติที่จะเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือนักเรียนมากกว่าเป็นผู้สอนที่ใช้อำนาจ มีทัศนคติที่จะเชื่อในความสามารถเจริญงอกงามของเด็ก จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าทัศนคติเป็นตัวหนึ่งที่จะทำนายพฤติกรรมหรือการปฏิบัติต่างๆ ของบุคคล

3.2 ทัศนคติต่อการให้บริการปรึกษาและความฉลาดทางอารมณ์ด้านดี เก่ง สุข
สามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมการให้บริการปรึกษาของครู

เมื่อแยกพิจารณาความฉลาดทางอารมณ์เป็นด้าน ย่อย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านดี เก่ง และ สุข ผลการวิจัยพบว่าสมมุติฐานได้รับการยอมรับเพียงบางส่วน คือทัศนคติต่อการให้บริการปรึกษาไม่สามารถร่วมกับความฉลาดทางอารมณ์ด้านดี เก่ง สุข พยากรณ์พฤติกรรมการให้บริการปรึกษาของครูได้ทั้งหมด มีเพียงความฉลาดทางอารมณ์ด้านสุขเพียงด้านเดียวเท่านั้นที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการให้บริการปรึกษาร่วมกับทัศนคติต่อการให้บริการปรึกษาของครูได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยทัศนคติต่อการให้บริการปรึกษาสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 13.5 ($R^2 = .135$) เมื่อมีความฉลาดทางอารมณ์ด้านสุขร่วมด้วยจะสามารถพยากรณ์พฤติกรรมการให้บริการปรึกษาของครูเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 15.1 ($R^2 = .151$) ส่วนความฉลาดทางอารมณ์ด้านดี และ เก่ง ไม่สามารถ

ร่วมพยากรณ์พฤติกรรมกรให้บริการปรึกษาของครูได้ ซึ่งไม่ยอมรับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าความฉลาดทางอารมณ์ด้านสุขมีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ด้านดีและเก่งค่อนข้างสูง เนื่องมาจากว่าองค์ประกอบความฉลาดทางอารมณ์ทั้งสามด้านมีลักษณะบางอย่างที่มีความคาบเกี่ยวกันอยู่ แต่เนื่องจากว่าความฉลาดทางอารมณ์ด้านสุข มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรให้บริการปรึกษามากกว่าความฉลาดทางอารมณ์ด้านดีและเก่ง จึงทำให้ความฉลาดทางอารมณ์ด้านสุขเข้าสู่สมการโดยไม่จำเป็นต้องใช้ความฉลาดทางอารมณ์ด้าน ดี และเก่ง เข้าร่วมด้วย จึงกล่าวได้ว่าถ้าครูมีความฉลาดทางอารมณ์ด้านสุข ครูจะมีพฤติกรรมให้บริการปรึกษานักเรียน ซึ่งผู้ที่มีความฉลาดทางอารมณ์ด้านสุขนั้น เป็นผู้ที่มีความสามารถในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุข มีสุขภาพจิตที่ดี ซึ่งเมื่อพิจารณาลักษณะองค์รวมของสุขภาพจิตกับความฉลาดทางอารมณ์แล้ว จะเห็นว่ามีแนวโน้มใกล้เคียงกันมาก โดยเฉพาะความฉลาดทางอารมณ์ด้านสุขจะมองที่ทักษะและความสามารถทางด้านอารมณ์สุข อันจะนำไปสู่สภาพที่แสดงถึงภาวะสุขภาพจิตที่ดี

ทศพร ประเสริฐสุข (2542) กล่าวว่าอารมณ์นับได้ว่ามีอิทธิพลต่อความคิดและการกระทำของคน โดยเฉพาะอารมณ์สุขจะเพิ่มการทำงานของศูนย์กลางในสมองที่สกัดกั้นความรู้สึกทางลบไม่ให้เกิดขึ้น และจะเพิ่มพลังงานในการกำจัดความวิตกกังวลให้หมดไปโดยไม่มีปฏิกิริยาทางร่างกายอย่างอื่นนอกจากความสงบสุขและความพึงพอใจจะทำให้ร่างกายฟื้นจากสิ่งที่มากระตุ้นทางร่างกายได้เร็วกว่าเมื่อมีอารมณ์โกรธ สามารถที่จะสร้างสรรค์งานใหม่ๆ และพร้อมที่จะทำประโยชน์เพื่อสังคม สอดคล้องกับคำกล่าวของ นัยพินิจ คชภักดี (2543) ที่กล่าวว่าเมื่อบุคคลมีความสุข สมองจะยับยั้งอารมณ์และความรู้สึกด้านลบ ทำให้จิตใจเบิกบาน มีความกระตือรือร้นมองโลกในแง่ดี มีความพยายาม ผู้ที่มีสุขภาพจิตดีเป็นผู้ที่มีความสุข Maslow (1954 อ้างใน ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2531) ได้กล่าวถึงการมีสุขภาพจิตดีว่า หมายถึงการมีอิสระจากอาการที่แสดงถึงการไร้ความสามารถและเป็นทุกข์ อันเป็นสิ่งที่กีดกันประสิทธิภาพทางสมอง ความมั่นคงทางอารมณ์หรือความสงบของจิตใจ สุขภาพจิตจะสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยส่วนรวม และมีส่วนช่วยพัฒนาสังคม โดยเชื่อว่าสุขภาพจิตเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้บุคคลพัฒนาความต้องการไปถึงขีดสูงสุด เมื่อถึงขั้นสูงสุดแล้วบุคคลนั้นจะเป็นผู้ที่พร้อมจะพัฒนาตนเองและสังคม ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าผู้ที่ให้บริการปรึกษาเป็นผู้ที่มีความสุข ต้องการที่จะช่วยพัฒนาคนให้สามารถพัฒนาได้เต็มศักยภาพ และต้องการช่วยผู้อื่นให้มีความสุข Nandavisai (1963 อ้างใน วิไล แพงคำ, 2519) พบว่าการมีวุฒิภาวะทางอารมณ์มีความสำคัญมากที่สุดสำหรับผู้ให้การปรึกษา ผู้ที่มีความสุข สุขภาพจิตดี ต้องการเผื่อแผ่ความสุขและอยากที่จะช่วยเหลือผู้อื่นจิตใจเข้มแข็งพร้อมที่จะทำประโยชน์ต่อสังคม และจากทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะของดวงเดือน

พันธุมนาวิน (2538) กล่าวไว้ว่าสุขภาพจิตดี เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาพฤติกรรมคนดี คนเก่ง โดยครอบคลุมทั้งพฤติกรรมทางจริยธรรม ศีลธรรม รวมไปถึงพฤติกรรมการทำงานและหน้าที่ที่รับผิดชอบของบุคคล จากการสำรวจความเห็นของผู้ให้บริการปรึกษาในโรงเรียน พบว่าความมั่นคงทางอารมณ์ ความมั่นใจในตนเอง ความสามารถเข้ากับคน เป็นลักษณะที่ผู้ให้การศึกษาเห็นว่าส่งผลให้ทำหน้าที่ในการช่วยคนได้ดี (Merne 1975 อ้างใน วิไล แพงคำ, 2519)

สมมุติฐานข้อที่ 4 ครูที่สอนกลุ่มวิชาต่างกันและเพศต่างกันมีพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาต่างกัน แยกเป็นสมมุติฐานย่อยได้ดังนี้

4.1 ครูที่เพศต่างกันมีพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาต่างกัน ผลการวิจัยพบว่าครูที่เพศต่างกันมีพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาสูงกว่าเพศชาย สมมุติฐานข้อนี้ได้รับการยอมรับ

จากการศึกษาพบว่าลักษณะบุคลิกภาพหรือพฤติกรรมของเพศหญิงและเพศชายจะมีหลายลักษณะที่แตกต่างกัน ผู้ให้บริการปรึกษานั้นมีความจำเป็นต้องวิเคราะห์ และเข้าใจแรงจูงใจและความรู้สึกของผู้อื่น ดังนั้นลักษณะที่ผู้ให้บริการปรึกษาควรมี เช่น การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลทั่วไป มีความต้องการที่จะให้ความช่วยเหลือผู้อื่น สามารถเข้าใจและเห็นใจผู้อื่น เป็นต้น โดยส่วนใหญ่แล้วเพศหญิงจึงมีลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการปรึกษามากกว่าเพศชาย และโดยพื้นฐานของความต้องการทางจิตใจ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ตลอดจนความคาดหวังของสังคม มีส่วนหล่อหลอมให้เพศหญิงเป็นเพศที่มีลักษณะของผู้ให้บริการปรึกษามากกว่าเพศชาย จะเห็นได้จากการศึกษาวิจัยต่างๆ เช่น จากการศึกษาวิจัยของ Farson (1954 อ้างใน นิภา อุตถากร, 2519) ที่พบว่าลักษณะที่ดีของผู้ให้บริการปรึกษาที่เป็นหญิงนั้น คือมีความนุ่มนวล สุภาพ นอกจากนี้เพศหญิงยังประสบความสำเร็จในการให้บริการปรึกษามากกว่า สอดคล้องกับ McClain (1968 อ้างใน ศรีบุญเรือน ทองสนธิ, 2531) ได้กล่าวว่าลักษณะความเป็นหญิงที่ Farson กล่าวไว้เป็นสิ่งที่เหมาะสมสำหรับผู้ให้บริการปรึกษาที่ประสบความสำเร็จ รวมทั้งจากการศึกษาวิจัยของ วราลักษณ์ แจ่มใส (2540) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพของนักศึกษา และพบว่านิสิตหญิงมีบุคลิกภาพด้านมนุษยสัมพันธ์มากกว่านิสิตชายและ เช่นเดียวกับ วีระวัฒน์ ปันนิตามัย (2542) พบว่าเพศหญิงมีความสามารถด้านเชื้ออาหาร มีวุฒิภาวะทางอารมณ์มากกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งจะเห็นได้ว่าลักษณะของผู้ให้บริการปรึกษาที่กล่าวมาส่วนใหญ่จะพบในเพศหญิง ดังนั้นจึงส่งผลให้เพศหญิงและชายมีพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาแตกต่างกัน

4.2 ครูที่สอนในกลุ่มวิชาต่างกัน มีพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ครูที่สอนกลุ่มวิชาต่างกันมีพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สมมุติฐานที่ตั้งไว้ไม่ได้รับการยอมรับ

ผลการศึกษาพบว่าครูที่สอนในแต่ละกลุ่มวิชา มีพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องจากครูส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาวิชาชีพครู ซึ่งมีโครงสร้างหลักสูตรเฉพาะในสาขาวิชาหรือประสบการณ์วิชาชีพที่คล้ายคลึงกัน คือมุ่งเน้นคุณลักษณะความเป็นครู การปฏิบัติกับเด็กนักเรียน ครูจะต้องมีความกระตือรือร้น มีความคิดสร้างสรรค์ ต้องการให้ศิษย์ก้าวหน้าและประสบความสำเร็จในชีวิต ครูต้องมีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ นอกจากนี้แม้ว่าครูที่สอนในแต่ละกลุ่มวิชา จะเรียนสาขาแตกต่างกันแต่โดยลักษณะงานและการปฏิบัติหน้าที่ของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคล้ายคลึงกันมาก เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง รวมทั้งการได้รับการอบรมต่างๆ เช่น การอบรมเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพจิตในโรงเรียน ปัญหาสุขภาพจิตในโรงเรียน และโครงการอบรมต่างๆ เพื่อให้ครูสามารถที่จะนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียนเหล่านี้ล้วนใช้จิตวิทยาพื้นฐานและการให้บริการปรึกษาเข้ามาเกี่ยวข้องทั้งสิ้น ซึ่งเป็นสิ่งที่ครูต้องยึดถือปฏิบัติในวิชาชีพ จึงอาจส่งผลให้ครูที่ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการให้บริการปรึกษานักเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งดวงเดือน พันธุมนาวิน (2538) กล่าวว่า การเรียนที่เน้น ย้ำ เฉพาะด้านนั้นๆ อาจส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคลและพัฒนาการทางจิตใจ ดังนั้นแม้ว่าครูจะเรียนวิชาเอกที่แตกต่างกันมาแต่เมื่อเทียบในกลุ่มวิชาชีพเดียวกัน การปฏิบัติหน้าที่ที่เหมือนกัน บ่อยๆ ครั้ง จึงอาจส่งผลให้ครูที่สอนในแต่ละกลุ่มวิชาจะมีพฤติกรรมการให้บริการปรึกษานักเรียนไม่แตกต่างกัน ครูย่อมต้องการพัฒนาให้ศิษย์สามารถพัฒนาได้อย่างสูงสุด และเนื่องจากว่าจุดประสงค์ของการศึกษากับการให้บริการปรึกษานั้นคล้ายคลึงกันมาก ครูจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการทำหน้าที่ให้บริการปรึกษานักเรียนควบคู่ไปกับการทำหน้าที่สอนหนังสือ ซึ่งจากการศึกษาวิจัยของ วิไลษฐ์ เจริญวัฒนวิญญู (2535) พบว่าครูมีบุคลิกภาพลักษณะความเป็นพ่อแม่เด่นชัดที่สุด นั่นคือเมื่อครูพบว่านักเรียนมีความประพฤติที่ไม่เหมาะสม ครูต้องคอยแนะนำแนวทางให้การปรึกษานักเรียนในการปฏิบัติตนที่ถูกต้อง ซึ่งเป็นไปด้วยความเมตตา กรุณา รวมทั้งให้การดูแลช่วยเหลือ ให้กำลังใจ นอกจากนี้ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจนักเรียนทั้งด้านพัฒนาการ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ความสนใจที่จะฟังความคิดเห็น ยอมรับนับถือในตัวเด็ก มีมนุษยสัมพันธ์ที่ ตลอดจนปัจจัยต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาและพัฒนาเด็ก เพื่อที่จะสามารถวางแผนการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับลักษณะของนักเรียน ครูที่สอนในแต่ละกลุ่มวิชา ล้วนจำเป็นและเกี่ยวข้องกับการให้บริการปรึกษาทั้งสิ้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปประยุกต์ใช้

1. จากการศึกษาพบว่าทัศนคติต่อการให้บริการปรึกษาของครูมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาของครูและมีอำนาจในการพยากรณ์การให้บริการปรึกษาของครู ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อค้นพบนี้ไปใช้ในการพัฒนาระบบสนับสนุน เพื่อมุ่งให้ครูเกิดทัศนคติที่ดีต่อการให้บริการปรึกษาให้ดียิ่งขึ้น มีพฤติกรรมให้บริการปรึกษาเพิ่มขึ้น หรือในทางกลับกัน ให้มีการอบรม ชี้แนะให้ครูปฏิบัติ มีพฤติกรรมให้บริการปรึกษานักเรียนที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น ทัศนคติต่อการให้บริการปรึกษาก็จะดีขึ้น ครูทุกคนทำหน้าที่ให้บริการปรึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

2. ผลการวิจัยพบว่าครูหญิงและชายมีพฤติกรรมในการให้บริการปรึกษาแตกต่างกัน โดยครูหญิงมีพฤติกรรมให้บริการปรึกษามากกว่าครูชาย ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรสนับสนุนหรือจัดกิจกรรม อบรม เพื่อกระตุ้นให้ครูมีพฤติกรรมในการให้บริการปรึกษามากขึ้น โดยเน้นบทบาทให้ครูชายทำหน้าที่ในการให้บริการปรึกษามากขึ้นหรือปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการให้บริการปรึกษาในโรงเรียนร่วมกับครูหญิง หรือถ้าจะให้รับผิดชอบเพียงคนเดียว ก็ควรจะเป็นหญิงมากกว่าชาย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากการศึกษาวิจัย พบว่าทัศนคติต่อการให้บริการปรึกษา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาของครูและมีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ ทัศนคติต่อการให้บริการปรึกษาสามารถพยากรณ์พฤติกรรมการให้บริการปรึกษาของครู ส่วนความฉลาดทางอารมณ์ ไม่สามารถพยากรณ์ได้ ซึ่งอาจเนื่องมาจากว่าทัศนคติมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการให้บริการปรึกษามากกว่าความฉลาดทางอารมณ์ นอกจากนั้นผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ยังพบว่าความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการให้บริการปรึกษาสูง ในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาวิจัย เพื่อศึกษาว่าความฉลาดทางอารมณ์มีอิทธิพลโดยตรงต่อพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาหรือมีอิทธิพลทางอ้อม โดยผ่านทัศนคติต่อการให้บริการปรึกษา โดยใช้วิธีการวิเคราะห์แบบเส้นทาง (Path Analysis) และควรทำการศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่มีความเกี่ยวข้องในการศึกษาครั้งนี้ด้วย

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบตัวแปรเพิ่มเติม ได้แก่ ตัวแปรทัศนคติต่อการให้บริการปรึกษาและความฉลาดทางอารมณ์ ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย และเปรียบเทียบระหว่างครูที่สอนในแต่ละกลุ่มวิชา เพื่อเปรียบเทียบว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่

3. ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผลที่ได้เป็นเพียงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงทดลอง เพื่อพิสูจน์ความเป็นเหตุและผลของทัศนคติต่อการให้บริการให้บริการปรึกษาและความฉลาดทางอารมณ์ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการให้บริการปรึกษา